

RAAD VAN STATE
afdeling Wetgeving

CONSEIL D'ÉTAT
section de législation

advies 79.018/3
van 7 april 2026

avis 79.018/3
du 7 avril 2026

over

sur

een ontwerp van koninklijk
besluit 'betreffende de
aanwijzing van de nationale
referentielaboratoria en de
officiële laboratoria'

un projet d'arrêté royal 'relatif
à la désignation des
laboratoires nationaux de
référence et des laboratoires
officiels'

Op 6 maart 2026 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Minister van Landbouw verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een ontwerp van koninklijk besluit ‘betreffende de aanwijzing van de nationale referentielaboratoria en de officiële laboratoria’.

Het ontwerp is door de derde kamer onderzocht op 24 maart 2026. De kamer was samengesteld uit Jeroen VAN NIEUWENHOVE, kamervoorzitter, Koen MUYLLE en Elly VAN DE VELDE, staatsraden, Jan VELAERS, assessor, en Yves DEPOORTER, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Pieter AERTGEERTS, auditeur.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst van het advies is nagezien onder toezicht van Elly VAN DE VELDE, staatsraad.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 7 april 2026.

*

Le 6 mars 2026, le Conseil d'État, section de législation, a été invité par le Ministre de l'Agriculture à communiquer un avis dans un délai de trente jours, sur un projet d'arrêté royal ‘relatif à la désignation des laboratoires nationaux de référence et des laboratoires officiels’.

Le projet a été examiné par la troisième chambre le 24 mars 2026. La chambre était composée de Jeroen VAN NIEUWENHOVE, président de chambre, Koen MUYLLE et Elly VAN DE VELDE, conseillers d'État, Jan VELAERS, assesseur, et Yves DEPOORTER, greffier.

Le rapport a été présenté par Pieter AERTGEERTS, auditeur.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise de l'avis a été vérifiée sous le contrôle de Elly VAN DE VELDE, conseiller d'État.

L'avis, dont le texte suit, a été donné le 7 avril 2026.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

*

STREKKING VAN HET ONTWERP

2. Het voor advies voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit strekt tot de vaststelling van een nieuwe regeling inzake de aanwijzing van nationale referentielaboratoria en officiële laboratoria in het kader van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen (hierna: het Agentschap). Het ontwerp beoogt daarmee gedeeltelijk uitvoering te geven aan verplichtingen die voortvloeien uit de verordening officiële controles.¹

Daartoe wordt vooreerst een omschrijving gegeven van de verwijzing naar de verordening officiële controles (artikel 1 van het ontwerp). Vervolgens wordt voorzien in een regeling voor de aanwijzing en bekendmaking van en de samenwerking tussen nationale referentielaboratoria, overeenkomstig artikel 100, leden 1, 4 en 5, van de verordening officiële controles (artikelen 2 tot 4). Zowel artikel 8 van en bijlage II bij het koninklijk besluit van 22 mei 2005 ‘houdende maatregelen voor de bewaking van en de bescherming tegen bepaalde zoönoses en zoönoseverwekkers’ (artikel 5), als het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 ‘betreffende de erkenning van de laboratoria die analyses uitvoeren in verband met de veiligheid van de voedselketen’ (artikel 6) worden daarbij opgeheven. Tot slot wordt bepaald dat een laboratorium dat op het tijdstip van de inwerkingtreding van het te nemen besluit erkend is op grond van het koninklijk besluit van 15 april 2005 ‘betreffende de aanduiding van de officiële laboratoria, tot bepaling van de procedure en de erkenningsvoorwaarden van laboratoria die analyses uitvoeren in het kader van de controleopdracht van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot uitvoering van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productie-stimulerende werking’ of erkend is op grond van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012, wordt beschouwd als een door het Agentschap aangewezen officieel laboratorium (artikel 7).

¹ Verordening (EU) 2017/625 van het Europees Parlement en de Raad van 15 maart 2017 ‘betreffende officiële controles en andere officiële activiteiten die worden uitgevoerd om de toepassing van de levensmiddelen- en diervoederwetgeving en van de voorschriften inzake diergezondheid, dierenwelzijn, plantgezondheid en gewasbeschermingsmiddelen te waarborgen, tot wijziging van de Verordeningen (EG) nr. 999/2001, (EG) nr. 396/2005, (EG) nr. 1069/2009, (EG) nr. 1107/2009, (EU) nr. 1151/2012, (EU) nr. 652/2014, (EU) 2016/429 en (EU) 2016/2031 van het Europees Parlement en de Raad, de Verordeningen (EG) nr. 1/2005 en (EG) nr. 1099/2009 van de Raad en de Richtlijnen 98/58/EG, 1999/74/EG, 2007/43/EG, 2008/119/EG en 2008/120/EG van de Raad, en tot intrekking van de Verordeningen (EG) nr. 854/2004 en (EG) nr. 882/2004 van het Europees Parlement en de Raad, de Richtlijnen 89/608/EEG, 89/662/EEG, 90/425/EEG, 91/496/EEG, 96/23/EG, 96/93/EG en 97/78/EG van de Raad en Besluit 92/438/EEG van de Raad (verordening officiële controles)’.

RECHTSGROND

3. In zoverre het ontworpen besluit betrekking heeft op de controles uitgevoerd door het Agentschap, vindt het rechtsgrond in artikel 3, § 5, derde lid, van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 'houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen', bekrachtigd bij de wet van 19 juli 2001. In zoverre het ontworpen besluit betrekking heeft op de controles uitgevoerd met toepassing van de wet van 15 juli 1985 'betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productie-stimulerende werking', vindt het rechtsgrond in artikel 7, § 1, van die wet.²⁻³

Het ontwerp voorziet onder meer in het toekennen van opdrachten aan het Agentschap. Volgens de gemachtigde zijn dit zowel gewone opdrachten zoals bedoeld bij artikel 4, §§ 1 tot 3, van de wet van 4 februari 2000 'houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen', als bijkomende opdrachten zoals bedoeld bij artikel 4, § 6, van dezelfde wet en bij artikel 2 van het koninklijk besluit van 16 november 2001 'houdende het toevertrouwen van bijkomende opdrachten aan het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen'. In zoverre vindt het ontworpen besluit mede rechtsgrond in artikel 108 van de Grondwet, gelezen in samenhang met artikel 4, §§ 1, 2, 3 en 6, en artikel 5, tweede lid, van de genoemde wet van 4 februari 2000 en met artikel 2 van het genoemde koninklijk besluit van 16 november 2001.⁴

ALGEMENE OPMERKING

4. Het koninklijk besluit van 15 april 2005 en het koninklijk besluit van 3 augustus 2012 strekt(e) ertoe te bepalen aan welke laboratoria de analyses en de tegenanalyses worden toevertrouwd, bedoeld in, enerzijds, het koninklijk besluit van 22 februari 2001, bekrachtigd bij de wet van 19 juli 2001 en, anderzijds, de wet van 15 juli 1985. Het voorliggende ontwerp geeft evenwel geen omschrijving van het toepassingsgebied waarbinnen de nationale referentielaboratoria worden aangewezen door het Agentschap.

² Luidens artikel 1, tweede lid, van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 is dat besluit niet van toepassing op de controles uitgevoerd met toepassing van de wet van 15 juli 1985, met uitzondering van artikel 4, § 1, van dat besluit.

³ Adv.RvS 51.030/3 van 29 maart 2012 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 3 augustus 2012, opmerking 3. Zie ook adv.RvS 37.679/3 van 28 september 2004 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 15 april 2005, opmerkingen 3.1 en 3.2; adv.RvS 46.982/1 van 14 juli 2009 over een ontwerp dat heeft geleid tot het koninklijk besluit van 10 september 2009 'tot wijziging van het koninklijk besluit van 15 april 2005 betreffende de aanduiding van de officiële laboratoria, tot bepaling van de procedure en de erkenningsvoorwaarden van laboratoria die analyses uitvoeren in het kader van de controleopdracht van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot uitvoering van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productie-stimulerende werking'.

⁴ Adv.RvS 51.030/3 van 29 maart 2012, opmerking 4.

Gevraagd of het ontwerp (enkel) betrekking heeft op de controles uitgevoerd door het Agentschap op grond van het voormelde koninklijk besluit van 22 februari 2001 en de voormelde wet van 15 juli 1985 en, zo ja, of dat toepassingsgebied dan ook niet dient te worden opgenomen in de tekst van het ontwerp, antwoordde de gemachtigde het volgende:

“Het ontwerp heeft inderdaad (enkel) betrekking op de controles uitgevoerd door het FAVV op grond van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen en op de controles uitgevoerd op grond van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productiestimulerende werking bij dieren.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 organiseert immers de procedures voor de door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen uitgevoerde controles, met toepassing van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 is echter niet van toepassing op de controles uitgevoerd met toepassing van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productiestimulerende werking met uitzondering van artikel 4, § 1.”

en

“Het is inderdaad beter dat ook te vermelden. Ik zou echter niet, zoals in artikel 2 van het koninklijk besluit van 15 april 2005 en artikel 2 van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012, vermelden aan wie de analyses en de tegenanalyses worden toevertrouwd.”

In het licht van de door de gemachtigde vermelde doelstelling van het ontwerp strekt het tot aanbeveling om in het ontwerp te vermelden dat het Agentschap nationale referentielaboratoria aanwijst voor de analyses en tegenanalyses bedoeld in, enerzijds, het koninklijk besluit van 22 februari 2001 en, anderzijds, de wet van 15 juli 1985.

*

1. En application de l'article 84, § 3, alinéa 1er, des lois sur le Conseil d'État, coordonnées le 12 janvier 1973, la section de législation a fait porter son examen essentiellement sur la compétence de l'auteur de l'acte, le fondement juridique et l'accomplissement des formalités prescrites.

*

PORTÉE DU PROJET

2. Le projet d'arrêté royal soumis pour avis a pour objet de fixer de nouvelles règles relatives à la désignation des laboratoires nationaux de référence et des laboratoires officiels dans le cadre des contrôles effectués par l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire (ci-après : l'Agence). Le projet vise ainsi à donner partiellement exécution aux obligations résultant du règlement sur les contrôles officiels¹.

À cet effet, le projet définit tout d'abord la référence au règlement sur les contrôles officiels (article 1er du projet). Il règle ensuite la désignation et la publication des laboratoires nationaux de référence, ainsi que la collaboration entre ces derniers, conformément à l'article 100, paragraphes 1, 4 et 5, du règlement sur les contrôles officiels (articles 2 à 4). Il abroge à cet égard tant l'article 8 et l'annexe II de l'arrêté royal du 22 mai 2005 'portant des mesures pour la surveillance de et la protection contre certaines zoonoses et agents zoonotiques' (article 5), que l'arrêté royal du 3 août 2012 'relatif à l'agrément des laboratoires qui effectuent des analyses en rapport avec la sécurité de la chaîne alimentaire' (article 6). Enfin, il prévoit qu'un laboratoire qui, à la date d'entrée en vigueur de l'arrêté envisagé, dispose d'un agrément octroyé sur la base de l'arrêté royal du 15 avril 2005 'relatif à la désignation des laboratoires officiels, fixant la procédure et les conditions d'agrément des laboratoires qui effectuent des analyses dans le cadre des missions de contrôle de l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire et portant exécution de la loi du 15 juillet 1985 relative à l'utilisation de substances à effet hormonal, à effet anti-hormonal, à effet bêta-adrénérgique ou à effet stimulateur de production chez les animaux' ou sur la base de l'arrêté royal du 3 août 2012, est considéré comme un laboratoire officiel désigné par l'Agence (article 7).

¹ Règlement (UE) 2017/625 du Parlement européen et du Conseil du 15 mars 2017 'concernant les contrôles officiels et les autres activités officielles servant à assurer le respect de la législation alimentaire et de la législation relative aux aliments pour animaux ainsi que des règles relatives à la santé et au bien-être des animaux, à la santé des végétaux et aux produits phytopharmaceutiques, modifiant les règlements du Parlement européen et du Conseil (CE) n° 999/2001, (CE) n° 396/2005, (CE) n° 1069/2009, (CE) n° 1107/2009, (UE) n° 1151/2012, (UE) n° 652/2014, (UE) 2016/429 et (UE) 2016/2031, les règlements du Conseil (CE) n° 1/2005 et (CE) n° 1099/2009 ainsi que les directives du Conseil 98/58/CE, 1999/74/CE, 2007/43/CE, 2008/119/CE et 2008/120/CE, et abrogeant les règlements du Parlement européen et du Conseil (CE) n° 854/2004 et (CE) n° 882/2004, les directives du Conseil 89/608/CEE, 89/662/CEE, 90/425/CEE, 91/496/CEE, 96/23/CE, 96/93/CE et 97/78/CE ainsi que la décision 92/438/CEE du Conseil (règlement sur les contrôles officiels)'.

FONDEMENT JURIDIQUE

3. Dans la mesure où l'arrêté en projet porte sur les contrôles effectués par l'Agence, il trouve un fondement juridique dans l'article 3, § 5, alinéa 3, de l'arrêté royal du 22 février 2001 'organisant les contrôles effectués par l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire et modifiant diverses dispositions légales', confirmé par la loi du 19 juillet 2001. Dans la mesure où il concerne les contrôles effectués en application de la loi du 15 juillet 1985 'relative à l'utilisation de substances à effet hormonal, à effet anti-hormonal, à effet beta-adrénergique ou à effet stimulateur de production chez les animaux', l'arrêté en projet trouve un fondement juridique dans l'article 7, § 1er, de cette loi ²⁻³.

Le projet attribue notamment des missions à l'Agence. Selon le délégué, il s'agit ici tant de missions ordinaires visées à l'article 4, §§ 1er à 3, de la loi du 4 février 2000 'relative à la création de l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire' que de missions complémentaires au sens de l'article 4, § 6, de la même loi ainsi que de l'article 2 de l'arrêté royal du 16 novembre 2001 'confiant à l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire des missions complémentaires'. Dans cette mesure, l'arrêté en projet trouve également un fondement juridique dans l'article 108 de la Constitution, combiné avec l'article 4, §§ 1er, 2, 3 et 6, et l'article 5, alinéa 2, de la loi précitée du 4 février 2000 ainsi qu'avec l'article 2 de l'arrêté royal précité du 16 novembre 2001 ⁴.

OBSERVATION GÉNÉRALE

4. L'arrêté royal du 15 avril 2005 et l'arrêté royal du 3 août 2012 a(vait) pour objet de préciser à quels laboratoires sont confiées les analyses et contre-analyses, visées, d'une part, dans l'arrêté royal du 22 février 2001, confirmé par la loi du 19 juillet 2001, et, d'autre part, dans la loi du 15 juillet 1985. Le projet à l'examen ne définit cependant pas le champ d'application dans le cadre duquel les laboratoires nationaux de référence sont désignés par l'Agence.

À la question de savoir si le projet concerne (uniquement) les contrôles effectués par l'Agence sur le fondement de l'arrêté royal précité du 22 février 2001 et de la loi précitée du 15 juillet 1985 et, dans l'affirmative, si ce champ d'application ne doit pas dès lors être intégré dans le texte du projet, le délégué a répondu en ces termes :

² Selon l'article 1er, alinéa 2, de l'arrêté royal du 22 février 2001, cet arrêté ne s'applique pas aux contrôles effectués en exécution de la loi du 15 juillet 1985, à l'exception de l'article 4, § 1er, de cet arrêté.

³ Avis C.E. 51.030/3 du 29 mars 2012 sur un projet devenu l'arrêté royal du 3 août 2012, observation 3. Voir également l'avis C.E. 37.679/3 du 28 septembre 2004 sur un projet devenu l'arrêté royal du 15 avril 2005, observations 3.1 et 3.2 ; l'avis C.E. 46.982/1 du 14 juillet 2009 sur un projet devenu l'arrêté royal du 10 septembre 2009 'modifiant l'arrêté royal du 15 avril 2005 relatif à la désignation des laboratoires officiels, fixant la procédure et les conditions d'agrément des laboratoires qui effectuent des analyses dans le cadre des missions de contrôle de l'Agence fédérale pour la Sécurité de la Chaîne alimentaire et portant exécution de la loi du 15 juillet 1985 relative à l'utilisation de substances à effet hormonal, à effet anti-hormonal, à effet bêta-adrénergique ou à effet stimulateur de production chez les animaux'.

⁴ Avis C.E. 51.030/3 du 29 mars 2012, observation 4.

« Het ontwerp heeft inderdaad (enkel) betrekking op de controles uitgevoerd door het FAVV op grond van het koninklijk besluit van 22 februari 2001 houdende organisatie van de controles die worden verricht door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen en tot wijziging van diverse wettelijke bepalingen en op de controles uitgevoerd op grond van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productiestimulerende werking bij dieren.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 organiseert immers de procedures voor de door het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen uitgevoerde controles, met toepassing van de wet van 4 februari 2000 houdende oprichting van het Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen.

Het koninklijk besluit van 22 februari 2001 is echter niet van toepassing op de controles uitgevoerd met toepassing van de wet van 15 juli 1985 betreffende het gebruik bij dieren van stoffen met hormonale, anti-hormonale, beta-adrenergische of productiestimulerende werking met uitzondering van artikel 4, § 1 ».

et

« Het is inderdaad beter dat ook te vermelden. Ik zou echter niet, zoals in artikel 2 van het koninklijk besluit van 15 april 2005 en artikel 2 van het koninklijk besluit van 3 augustus 2012, vermelden aan wie de analyses en de tegenanalyses worden toevertrouwd ».

Compte tenu de l'objectif du projet mentionné par le délégué, il est recommandé d'indiquer dans le projet que l'Agence désigne les laboratoires nationaux de référence pour les analyses et les contre-analyses visées, d'une part, dans l'arrêté royal du 22 février 2001 et, d'autre part, dans la loi du 15 juillet 1985.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER

DE VOORZITTER - LE PRÉSIDENT

Yves DEPOORTER

Jeroen VAN NIEUWENHOVE